

38. Az Égi Tűz vonzza a földi tüzet

Imádkozzunk el a 151. számú éneket:

*Meleget ez ad a napnak,
Csillagok fényt ettől kapnak.
Örömünknek kútfeje:
Jézus édes szép neve.*

Eddig „a nyugalom, a lecsendesedés imáját” próbáltuk gyakorolni, mostantól „az összeszedettség imája” legyen a témánk.

Az elcsendesedés azért szükséges, hogy meghalljuk Isten szavát, amellyel szólít bennünket.

Az összeszedettségre azért van szükség, hogy akkor is észrevegyük Istent, ha nem testi füllel hallható szóval szól vagy közelít hozzánk.

I. Életszentségre vagyunk hivatottak

A magány, az elcsendesedés az Úrral való találkozás helye. Jobbára az én erőfeszítem eredménye. Én, az ember próbálom kiszűrni az e világ zajait. Azáltal próbálom megteremteni, megélni a csendet, hogy **mindazt elengedem, ami nem vezet közelebb Istenhez**. Legyen kész a lelkem mindazt befogadni, amit Isten ad. Ennek a lelki magatartásmódnak az érdekében gyakoroltuk a Jézus-imát is, hogy minél jobban betöltődjünk Jézussal, az Ő szent nevével: **Jézus legyen a mi örömünk, aki lehajol hozzánk irgalmas szeretetével**.

Tudjuk, hogy a szemlélődés elsősorban Isten ajándéka. A magyar nyelv megkülönbözteti a szemlélest a szemlélődéstől. A **szemlélés** inkább aktív: én nézem Őt! A **szemlélődés** passzív jellegű: megélhetem, hogy **Isten** magára irányítja a lelkem tekintetét, magához **vonz** engem, mintegy **összeszedetté tesz**.

Az összeszedettség is az én emberi tevékenységem gyümölcse. Nyilván a nyugalom is az. De mindkettőt: **a nyugalmat is és az összeszedettséget is hajlandó Isten megadni annak, aki keresi, igényli, szeretné azt**.

A most következő imaórákban majd Istennek ezt a felénk forduló, figyelmünket önmagára irányuló tevékenységét akarjuk szemünk elé állítani. Belül nagyon csendben kell lennünk, hogy méltók lehessünk észrevenni Istennek ezt a hívogatását, amellyel önmaga felé fordít bennünket, hogy már ne a föld, ne önmagunk, **ne az e világ felé forduljunk, hanem Őfeléje!** Az aktív összeszedettségre is – amikor mi törekszünk emberi képességeinkkel Istenhez – Ő adja meg a képességet.

1. A misztikus magány tehát lecsitítja a világ zaját. Nem azt a zajt, amelyet a fülemmel hallok, hanem azt, amely a lelkemet akarja lefoglalni. Amikor imádságos szívvel akarunk az Úr előtt lenni, akkor igényeljük ezt a csendet, ezt a belső magányt! Mit kell még odaadnom, hogy semmi se zavarja az Istenre irányuló figyelmemet? Mit szükséges még kikapcsolnom – mint a rádiót, hogy ne szóljon –, hogy ne teremtsen bennem diszharmóniát, mivel **én a mennyei harmóniát akarom hallgatni?**

2. A lelki élet tudománya hagyományosan három szakaszra osztja fel az Istenhez közelítésünk útját:

- *via purgativa* – a megtisztulás útja,
- *via illuminativa* – a megvilágosodás útja,
- *via unitiva* – vagyis az **Istennel való egyesülés útja**.

Ez a harmadik szakasz a misztika területe. Az Egyház tanítása szerint vágyódhatunk rá. Hiszen a II. Vatikáni Zsinat *Lumen Gentium* kezdetű, az Egyházzal szembeni dogmatikai konstitúciója világosan rögzíti a keresztény hagyományt: „Minden Krisztusban hívő ember hivatott az életszentségre és a tökéletes szeretetre.” (40. pont) A konstitúció folytatólagosan az Egyházzal szemben ezt mondja: „Ugyanarra az életszentségre törekszenek mindazok, akik úgy töltik be a kötelességüket a

különböző élethivatásokban, hogy követik az isteni Lélek indításait. Engedelmeskednek az Atya szavának, és *lélekben meg igazságban dicsőítik a Mennyei Atyát.*” (41. pont)

Tehát **mindnyájan kötelesek vagyunk törekedni az életszentségre**, vagyis befogadni a szentháromságos egy Istent! Akkor leszünk szentek, ha a Szent Isten maradéktalanul betölt minket. Isten azért adta egyszülött Fiát a Szentlélekben, hogy ez a misztérium – mondhatjuk Krisztus misztériumának is – Isten életét fakassza bennünk.

Krisztus az Atyának világosságát sugárzó, szeretetet árasztó megváltó és megszentelő jelenléte közöttünk és bennünk. Ez olyan súlyos mondat, hogy meg kell állnunk, és engednünk kell, hogy a szívünkre hasson! Mit jelent Krisztus jelenléte, Krisztus misztériuma? Azt, hogy az Atya világosságát, szeretetét sugározza. A Fiú az Atya Világossága, a Szentlélek az Atya és a Fiú Szeretete. Istennek az a cselekedete, amellyel megteremtette, megváltotta és megszenteli ezt a világot, állandó felhívás számunkra. *Kopogtat, zörget* (vö. Jel 3, 20). „Itt vagyok, vedd már észre!”

II. Az Égi Tűz

A megvilágosodás útján Isten fényességének befogadása hasonlít a tűz lobogásának befogadásához. **Ma imádkozzuk bele a lelkünkbe ezt a tűz-gondolatot**, hiszen a mi *Istenünk emésztő tűz, féltékeny Isten*, ahogyan Mózes mondja (MTörv 4, 24). **Keressük, hogy hogyan tudjuk befogadni**, egyre jobban magunkba élni **Isten világosságát**, amellyel meg akar világosítani.

1. Emlékezzünk vissza arra, amikor gyermekkorunkban tábortüzet próbáltunk rakni. Előbb össze kellett gyűjteni a fát. Megtanultuk, hogy a fát nem elég csak egy rakásba rakni, a tűzrakásnak megvan a mesterfogása. A száraz fűcsomó vagy könnyen gyulladó papír fölé először a legvékonyabb száraz ágakat kell rakni. Azután mindig egy kicsit vastagabbakat. Még nem gyűjtjük meg, de előkészítjük, hogy a még vastagabb és a legvastagabb fadarabok is gúlába legyenek téve. Az ima terén is hasonlóan kell eljárunk, s ezt a gondolatgyűjtési tevékenységet nevezhetjük az összeszedettségi ima ránc eső részének.

Most keressük meg lelkünkben azt a mondatot, amely leginkább gyúlékony, vagyis a leginkább segít abban, hogy lelkünk szeretete lángra lobbanjon! Mit rakjunk még rá? A kisebb-nagyobb áldozatok sokaságát. Jézus világosan megmondta: *Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát! Vegye fel a keresztyét mindennap, és kövessen engem!* (Lk 9, 23).

A gyakorlatból tudjuk, hogy a száraz fa könnyebben gyullad. Ez vigasztaló a továbbiakat illetően. **Nem baj, ha a lelkemben szárazság van**, a száraz könnyebben gyullad. Igaz, hogy ki kell várni, **meg kell kínlódnni érte, míg eléri a gyulladási hőfokot**. Ha Isten kiszáritja lelkemet, remélhetem, hogy lángra lobban. Akkor megtudom, hogy mit jelent az a tűz, az a lobogás, amikor nemcsak kívülről érkezik a láng, hanem belülről is: a Fény bennem lobog!

A tűzgyújtás ősi tudomány. Vannak még ma is olyan népek, amelyek dörzsöléssel gyűjtik meg a tüzet. A függőlegesen tartott bothoz addig forgatnak egy nyílhoz hasonló kis szerkezetet a puha, száraz fán, amíg a dörzsöléstől el nem éri a gyulladási hőfokot. Akkor annak parázsával tudják meggyújtani először a kis fűszálakat, majd a vékony száraz gallyakat, azután a vastagabb ágakat.

A tűzcsiholás felfedezése már előrelépést jelentett. A kovakő és az acél összeütésére szikra pattant ki, és ez gyűjtötte meg a gyúlékony anyagot, a taplót. Ma a gyufa és az öngyújtó világában sokszor elfeledkezünk arról, hogy milyen nagy érték a tűz fellobbanása.

Megfelelő felügyelet mellett szoktuk megmutatni a gyermekeknek, hogy a nagyító segítségével hogyan lehet összegyűjteni a nap sugarait, és így a parázsló tüzet lángra lobbantani! Ez is emberi tevékenység, de itt már a felülről jövő tűz hőmérséklete adja a gyújtólángot.

Még inkább felülről jön a tűz, amikor villám csap a fába. Emberi erőfeszítés nélkül is lángolni kezd. Illés próféta *Kármel-hegyi áldozatából* is ismerjük Istennek ezt a jelentkezését (vö. 1 Kir 18, 38).

2. Most mi állunk itt Isten színe előtt. Keressük meg a lelkünket könnyen lángra gyullasztó gondolatokat. Emberi erőfeszítéseinkkel próbáljuk rátenni a kisebb-nagyobb áldozatainkat. Akkor a máglya készen áll arra, hogy fellobbanjon.

Ha talán még nem élem meg, hogy Isten adja a lelkembe az égi tüzet – mintegy belenyilallva, belelővellve azt –, akkor tegyem meg, amit emberileg meg tudok tenni: lelkemet tegyem áttetszővé, amint a nagyítólenyce is annál jobban képes befogadni a fényt, minél tisztább. Az ősi módszernél, a dörzsölésnél vagy a tűzcsiholásnál is **hatékonyabb azonban az a szikra, amelyet azzal tudok kicsiholni lelkemből, hogy kimondom Istennek: „Szeretlek!”** Szívem mélyén óvjam ezt a piciny szeretetlángot! Engedjem, hogy elhatalmasodjék bennem a szeretet tüze!

Minél gyúlékonyabb a máglya anyaga, annál könnyebben gyullad meg. Tehát megélhetjük azt, hogy a fából, az anyagból tűz lesz, a könnyen fogható materiából, a kézzel összerakható faágakból olyan tüzes lobogás, amelyet emberi kézzel már nem tudunk sérülés nélkül tartani. A tűzben az anyag már a fény és a hő magasabb létformájában jelenik meg.

Lelkünkben gondoljuk végig ezt a fény- és hő-élményt! Az én hús és vér szívem, matéria-testem alkalmas eszköze kell hogy legyen a léleknek, hogy bennem a szellem-ember, a testben élő lélek magasabb létformája el tudjon uralkodni a szellemi létsík magasságában.

3. Most gondolatban kövessük az anyagi tűz felfelé lobogását, a lángok cikázását! Ez segít lelkünk egyre magasabbra emelkedésében. Ha este tábortűz körül ülünk, jól látjuk a láng lobogását. A legmagasabbra törő láng felett már a sötétség kezdődik. De a meleg magasabbra száll, mint ahogyan a láng fénye látszik, vagyis még magasabbra tud emelkedni, feljebb, mint ameddig a tűz égő és látható lángja fel tud lobogni.

Az anyagból kiáradó és mindig magasabbra emelkedő meleg jelzi, hogy a testhez kötött **lelkem** is túl tud emelkedni az anyagon, azaz önmagának a földhöz kötött világán. Abba **az éteri tisztaságú világba emelkedik** bele, amely eddig is **körülvette őt**, és akit úgy hívunk, hogy **Isten!** A tűz lángolásának határain túl fölfelé emelkedő meleg segítségével most próbáljuk gyakorolni a lélek fölfelé emelkedését! **Vágyakozzunk arra**, hogy a testi önmagunk fölé emelkedve be tudjunk hatolni Isten világába, amennyire ez emberi erővel lehetséges.

4. Ha nem éjszaka rakjuk a tábortüzet, hanem fényes nappal, akkor az élmény és a fizikai jelenség ugyanez, de valahogy még nyilvánvalóbb lesz a földi tűz lángjának és az égi nap fényének az egymásba ölelkezése, egymásban levése, eggyé válása. Tűzön ragyog a nap, és a fából kiáradó lángok szinte eggyé válnak annak a világosságával. Talán ez az élmény még inkább segít bennünket az Istennel való szeretetlángolás egységének megélésére. A tábortűznél a föld anyagából származó tűz az égből érkező fénnel egyesül. Szemünk már nem tudja elválasztani a nap fényét a föld fájából fakadó lángtól. **Engedjem, hogy az én földi mivoltomból származó lángolás egyesüljön az ég Istenétől felénk áradó szeretetlángolással!** Nem baj, hogy nem tudom meghatározni, hogy hol találkoznak, mettől meddig van az egymásban levés. Két dolgot mégis biztosan tudok, hogy **Isten lehajol hozzánk a szeretetével, mi pedig a lobogó láng nyújtózkodásával fölfelé ágaskodunk Őhozá.** A magasság és a mélység egymást hívják. Isten, az Égi Magasság, és én, a föld mélysége egymás felé törekszünk!

5. Magas hegyeket szemlélve tapasztaljuk, hogy vonzása van a magasságnak. Rabul ejti a szemet. Nem győzünk betelni a nagy hegy nézésével. De a mélységnek is van vonzása. Ezt is tapasztaljuk, ha magasból tekintünk le.

Most **hagyjam, hogy Isten mérhetetlen magassága vonzza magához a lelkemet!** Minél tisztább a lelkem, annál könnyebben tud engedelmessé válni a fölfelé vonzó erőnek. **Minél nagyobb bennem a szeretet lángolása, annál magasabbra tudok nyújtózkodni!**

6. De Isten előtt hivatkozhatom emberi kicsinységemre is: „Nem tudok még fölnyújtózkodni Hozzád, Uram!” **Az ember kicsinysége, alázatossága lehajlásra készíti a véghetetlen nagy Istent**, hogy lehajolva hozzám, felemeljen magához engem, a kicsinyt. (Lisieux-i Szent Teréz örült az ő kicsiségének.) Bárcsak ne lenne bennem semmiféle nehézkesség: a test vaskossága, a matéria gravitációja! Bárcsak az Égi Tűz kiégetne belőlem minden salakot, amely ballasztként húz lefelé, és nem enged szárnyalni Isten világába, nem enged lobogó, tüzes fehérén izzó lélekkel felfelé emelkedni! Mondjam az én szentháromságos jó Uramnak: „Én csak a szívemet szeretném felemelni Hozzád, minél magasabbra! **Szeretnék egyre közelebb jutni Tehozzád** mintegy kimenve magamból. Talán megélhetem, hogy egyszer csak elpattan az önmagamban levés tudata és a lelkem új létközegbe kerül. Élményszerűen is megélem, hogy a természetfeletti Lét bennem van, hogy már

nem önmagamban időzöm, hanem »Tebenned, Istenem!«, hogy a még tüzesebb lélek és a magasabb hőfok miatt egyre kisebb lett a lelke fajsúlya, egyre magasabbra tud szárnyalni, bele a Te végtelen, isteni világodba!”

7. Ahogyan a nap fénye beleereszkedik a földről az ég felé törő lángba, úgy engedjem, hogy ebbe a fölfelé vágyódásomba Isten beleöntse önmagát! A két lobogás egyesüljön! **Isten Lelke és az én lelkem együtt legyenek!** Egy helyen lobogjanak! **Egy szeretetlángban lángoljanak!** Az sem baj, hogy megélhetem, hogy az Ő szeretete tüzesebb, mint az enyém. Engedem, hogy átjárjon! Kívánom, hogy betöltsön! Hogy egészen bennem legyen! Akkor **én meg Őbenne vagyok!** A nap lángolása és fénye, melege csak szegényes valóság ehhez a végtelen nagy isteni izzó szeretetlobogáshoz képest! Nem számít, hogy mennyire, hogyan vagyok Istenben, és Ő meg énbennem, itt **az együttlevés a lényeg!** Ő nemcsak magára irányította a figyelmemet, hanem **magához vonzotta a szívemet is!** Ez már a nem magamnál levés, hanem a Nála levés élménye! Ez az élmény nagy segítség ahhoz, hogy megéljem: **az igazi helyem, az én igazi hazám nem énbennem van, hanem Őbenne!**

A Példabeszédek könyvében van egy csodálatos mondat, amelyet a karthauziak nagyon szeretnek idézni: *A tűz sohasem mondja: „elég”* (Péld 30, 16), vagyis amíg tűz a tűz, addig lobog. Mi se mondjuk az Úrnak: „Elég!” Ne szabjunk határt! **Engedjük, hogy az Úr magához ragadja a lelkünket!** Mint ahogy magához ragadja a szentjeit. Nem véletlenül mondjuk Szent Imre herceget „elragadtatott herceg”-nek (Harsányi Zsolt). Isten *magához méltónak találta őt* (Bölcs 3, 5), és magához emelte. Ha őket így szerette Isten, akkor megalapozott bizalom tölthet el: **Isten engem is, minket is annyira szeret, hogy majd magához ragad!**

Befejezésül énekeljük el a 151. számú éneket:

*Szövétnekünk a sötétben,
Árnyékunk légy a hévségben.
Lelkünk nyugvó menhelye:
Jézus édes, szép neve.*